ΛΑΤΙΝΙΚΑ

ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ 2016

Α1.

Αφού διώχτηκε από τους δολοφόνους του Καλιγούλα, είχε αποσυρθεί σε (μια) (θερινή) κατοικία, που ονομάζεται Ερμαίο. Λίγο αργότερα επειδή τρομοκρατήθηκε από τα νέα της σφαγής σύρθηκε στο πιο κοντινό λιακωτό και κρύφτηκε ανάμεσα στα παραπετάσματα που κρέμονταν στην πόρτα.

Κάποια μέρα ο Κάτωνας έφερε στο Βουλευτήριο (ένα) πρώιμο σύκο από την Καρχηδόνα και, ενώ το έδειχνε στους Συγκλητικούς, είπε: «Σας ρωτώ πότε νομίζετε ότι αυτό το σύκο κόπηκε από το δένδρο». Όταν όλοι είπαν ότι ήταν φρέσκο, είπε: «Κι όμως να ξέρετε ότι κόπηκε στην Καρχηδόνα πριν από τρεις μέρες.

Όταν άκουσε το χαιρετισμό, ο Καίσαρας είπε: «Στο σπίτι ακούω αρκετούς τέτοιους χαιρετισμούς». Τότε ήρθαν στο νου του κορακιού τα λόγια του κυρίου του: «Το λάδι και τον κόπο μου έχασα». Σε αυτά τα λόγια ο Αύγουστος γέλασε και αγόρασε το πουλί τόσο, όσο κανένα μέχρι τότε δεν είχε αγοράσει.

ΒΑΚΑΛΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Β1α.

insidiatore
qua
caedium
mihi
quoddam
praecocia
patrum (= οι Συγκλητικοί)
haec
tui
nullius

Β1β.

proximum → **propiorem**

Επίρρημα: **prope – propius – proxime**

satis → **satius**

Β2α.

excludunt
recedamus
exterruisti
proreptum
abderetis
afferre
ostenturus(que), ostensurus(que)
decerpi
dic
veniendo

ΒΑΚΑΛΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Β2β.

perdas

perderes

perditurus sis

perdideris

perdidisses

Γ1α.

Caligulae: γενική αντικειμενική στη λ. insidiatoribus

cui: δοτική προσωπική κτητική στο ρ. est

se: αντικείμενο στο ρ. abdidit (άμεση αυτοπάθεια)

die: αφαιρετική του χρόνου στο ρ. attulit

decerptam esse: ειδικό απαρέμφατο, αντικείμενο στο ρ. putetis (Υ απρμφ. (εν. ficum, ετεροπροσωπία)

ex arbore: εμπρόθετος προσδιορισμός που δηλώνει την απομάκρυνση από τόπο / ή προέλευσης στο απαρέμφατο decerptam esse

recentem: κατηγορούμενο στο εννοούμενο υποκείμενο του απαρεμφάτου esse, ficum

salutationum: γενική διαιρετική στη λ. satis

corvo: δοτική προσωπική στην απρόσωπη έκφραση venit in mentem

quanti: γενική της αξίας στο ρ. emerat

Γ1β.

Ficus praecox a Catone quodam die in curiam ex Carthagine **allata est**

ΒΑΚΑΛΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

Γ1γ.

in curiam → Η στάση σε τόπο εκφράζεται με **in + αφαιρετική** επομένως: **in curiā**

Η απομάκρυνση από τόπο εκφράζεται με **de / ex / ab + αφαιρετική** επομένως: **de / ex / ab curiā**

domi: Η κίνηση σε τόπο εκφράζεται με **απρόθετη αιτιατική** επομένως: **domum**

Η απομάκρυνση από τόπο εκφράζεται με **απρόθετη αφαιρετική** επομένως: **domo**

Γ1δ.

Οι ευθείες ερωτήσεις εισάγονται:

→με το **εγκλιτικό -ne**, όταν δε γνωρίζουμε την απάντηση. Επομένως:

Ad haec verba Augustus risit**ne**?

→με το **num**, όταν περιμένουμε αρνητική απάντηση (ρητορική ερώτηση).

Num ad haec verba Augustus risit?

→με το **nonne**, όταν περιμένουμε καταφατική απάντηση (ρητορική ερώτηση).

Nonne ad haec verba Augustus risit?

→ απλές ερωτήσεις ολικής άγνοιας εκφέρονται και **χωρίς να προηγείται κανένα μόριο**, όταν θέλουμε να δώσουμε **έμφαση**.

Ad haec verba Augustus risit?

Γ2α.

Vela praetenta: vela, quae praetenta sunt / erant

Ficum praecocem: ficum, quae praecox est / erat

Γ2β.

cui nomen est Hermaeum: δευτερεύουσα **αναφορική** πρόταση **προσδιοριστική** στο ουσιαστικό diaetam. [Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία cui (η οποία λειτουργεί και ως δοτική κτητική στη δευτερεύουσα πρόταση). Εκφέρεται με οριστική **γιατί δηλώνει το πραγματικό**. Συγκεκριμένα η οριστική είναι χρόνου ενεστώτα (est)] .

quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore: Δευτερεύουσα **ουσιαστική πλάγια ερωτηματική πρόταση, μερικής άγνοιας**. Συντακτικά, η πρόταση λειτουργεί ως **έμμεσο αντικείμενο** στο ρήμα interrgo της κύριας πρότασης. [Εισάγεται με το ερωτηματικό χρονικό επίρρημα quando. Εκφέρεται με **υποτακτική**, όπως όλες οι πλάγιες ερωτήσεις, **γιατί η εξάρτηση δίνει υποκειμενική χροιά στο περιεχόμενο της πρότασης.** Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική ενεστώτα (putetis) και εξαρτάται από αρκτικό χρόνο (interrogo). Ισχύει η ακολουθία των χρόνων και δηλώνει το **σύγχρονο στο παρόν**.]

Cum omnes recentem esse dixissent: Δευτερεύουσα **επιρρηματική χρονική** πρόταση. Συντακτικά, λειτουργεί ως **επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου** στο ρήμα inquit. [Εισάγεται με τον χρονικό σύνδεσμο cum τον ιστορικό – διηγηματικό, **γιατί εκφράζει μια βαθύτερη σχέση αιτίου – αιτιατού ανάμεσα στην κύρια και τη δευτερεύουσα πρόταση. Εκφέρεται με υποτακτική, γιατί είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου.** Συγκεκριμένα, εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελίκου (dixissent), και εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (inquit). Ισχύει η ακολουθία των χρόνων και δηλώνει το **προτερόχρονο στο παρελθόν**.]

quanti nullam adhuc emerat: Δευτερεύουσα **επιρρηματική απλή παραβολική πρόταση**. Υπάρχει σύγκριση ισότητας ως προς την **ποσότητα** (παραβολικό ζευγάρι tanti – quanti). Συντακτικά, λειτουργεί ως **β΄ όρος σύγκρισης, με α΄ όρο την κύρια πρόταση** (emitque avem tanti). [Εισάγεται με την αναφορική αντωνυμία quanti. Εκφέρεται με **οριστική** εφόσον η **σύγκριση αφορά δύο πράξεις ή καταστάσεις που είναι ή θεωρούνται αντικειμενική πραγματικότητα**. Συγκεκριμένα, η οριστική είναι χρόνου υπερσυντελίκου (emerat).]

ΒΑΚΑΛΗΣ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

(* Όσα βρίσκονται σε αγκύλες είναι προαιρετικά)

Γ2γ.

Postquam / ubi / ut / simul (Claudius) exclusus est (ή erat λόγω της εξάρτησης από τον ιστορικό χρόνο recesserat) ab insidiatoribus Caligulae recesserat in diaetam.

Η μετοχή αναλύεται σε δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση εισαγόμενη με postquam / ubi / ut / simul και εκφέρεται με οριστική παρακειμένου γιατί δηλώνει το προτερόχρονο.

Paulo post , **cum (causale) (Claudius)** rumore caedis **exterritus esset,** prorepsit ad solarium proximum .

(αιτιολογική πρόταση που εκφράζει αποτέλεσμα εσωτερικής λογικής διεργασίας).

Audita: χρονική μετοχή, αφαιρετική απόλυτη νόθη που δηλώνει το προτερόχρονο στο παρελθόν (υποκείμενό της η λ. salutatione)

Cum (ιστορικός / διηγηματικός) (Caesar) salutationem audivisset.

ΒΑΚΑΛΗΣ ΦΡΟΝ